

Удовіченко С. О.
студент;
Віннікова І. І.
канд. екон. наук, доцент
Державний вищий навчальний заклад
«Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»,
м. Київ, Україна
ORCID ID: 0000-0002-6884-0212

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВА

Розвиток інноваційних технологій та засобів комунікації створив потужний поштовх для формування нового напрямку в сучасному світі бізнесу – діджиталізації бізнес-процесів підприємства. Аналогова інформація перетворюється на цифрові дані. Більшість засобів масової інформації стають цифровими з переважною часткою електронної складової, яка задає основну тенденцію бізнес-процесів. Електронні форми спілкування підвищують ефективність спілкування між продавцями і покупцями та забезпечують сучасні перспективи для перебудови бізнес-процесів.

Не зважаючи на таку розповсюдженість, сфера бізнесу все ще намагається покращити існування в новому цифровому середовищі, оскільки вона не може уникнути процесів діджиталізації. На це впливають три взаємопов'язані фактори:

- нові бізнес-моделі
- зміни в поведінці споживачів
- сучасні технології [1].

Це призводить до нагальної необхідності проводити трансформацію всередині підприємства для адаптації до нових умов зовнішнього середовища. Проте слід зазначити, що такі перетворення стають ключовими до вирішення стратегічних бізнес-проблем будь-якого рівня. За статистичними даними, «традиційні гравці», які постійно інвестують у цифрові технології, мають набагато активніше зростання доходів та кращі конкурентні позиції [2].

Найважливішою гарантією успіху є поєднання потреб бізнесу та інновацій, які пропонує сучасний світ діджиталізації. Цифрова трансформація може бути головною конкурентною перевагою. BCG (Boston Consulting Group) зазначили, що підприємства, які активно впроваджують процеси діджиталізації у своєму бізнесі, мають серед інших певні привілеї. В основному виділяють три зони:

- 78% краще впроваджують нові товари чи послуги або розвивають новий бізнес;
- 62% виходять на ринок швидше завдяки цифровому маркетингу та персоналізації;
- 60% ефективніше управляють витратами завдяки дешевим технологічним експериментам [3].

Однак слід розуміти, що процес оцифрування вимагає певних змін у бізнесі. Наприклад, оскільки нова епоха включає нові зовнішні фактори та можливості, стратегічні моделі потребують перегляду. Процес формування та впровадження стратегії повинен бути постійним, щоб адаптуватися до швидких змін у цифровому середовищі. Деякі галузі та місії деяких компаній можуть перестати бути актуальними. Це змушує кожну компанію чітко розуміти середовище, в якому функціонує їх бізнес. Цифровий простір надає можливість адаптувати товари та послуги до потреб споживачів. Усі працівники повинні бути обізнаними та брати участь у процесі цифрової трансформації компанії. Це вимагає фундаментальної взаємодії на всіх рівнях організації, від звичайних робітників до акціонерів. Також у цьому випадку набуває значення співпраця із сторонніми суб'єктами. Слід зазначити, що в епоху діджиталізації орієнтація на споживача стає дедалі різкішою, оскільки не тільки легше створити і монетизувати щось цифровим способом, але й знищити.

Прагнення змін має стати постійним девізом компанії. Бо якщо інноваційна ідея може зробити бізнес успішним на роки, про нього можна забути під час оцифрування. Щоб досягти успіху, потрібно постійно бути в русі.

Західний досвід є напрямом для компаній з цифрової трансформації. Хоча кожна компанія була різною, загальна картина схожа.

Розуміння

Розуміння суті цифрової трансформації, аналіз власних потреб та можливостей розвитку бізнесу

Планування

Визначення стратегії цифрової трансформації компанії, підбір інструментів, розрахунок кейсів

Виконання

Підбір команди, запуск інноваційних ініціатив та форматів активації відкритих інновацій

Робота зі сторонніми інноваціями на кожному етапі відіграє дуже важливу роль. "Ким би ти не був, найкращі люди не будуть працювати на тебе", - каже управлінська мудрість. Вважається марним не брати до уваги зовнішні сили для залучення інновацій (стартапів, клієнтів, дослідників та навіть конкурентів).

Таким чином, поява Інтернету знизила вартість реалізації електронних комунікацій через її низьку собівартість передачі даних та значно збільшила швидкість обміну інформацією, що призвело до збільшення обігу грошей та матеріальних ресурсів підприємств. Електронні комунікації на основі Інтернету пропонують наступні перспективи для бізнесу:

1. освоєння нових ринків збуту;
2. залучення нових клієнтів;
3. скорочення часу, витраченого на роботу;
4. оперативне реагування на ринкові зміни.

Тому вивчення найбільш перспективних напрямків трансформації бізнес-процесів у світі протягом найближчих 5 - 10 років, їх здатність адаптуватися до реалій електронної пошти є актуальним питанням, і вирішується як компаніями, так і їх партнерами, надаючи їм кілька переваг.

Для підприємств як виробників продукції – це збільшення ринків збуту, збільшення продажів, збільшення швидкості обігових коштів, зменшення витрат, підвищення конкурентоспроможності та стійкості бізнесу в динамічному середовищі сучасного ділового світу.

Для покупців - зручність, надійність, практичність та економія часу при покупці.

Активне впровадження різноманітних цифрових технологій в економічну діяльність є фактором підвищення її ефективності, включаючи бізнес-процеси, створені завдяки використанню електронних комунікаційних технологій, та нові підходи в організації обміну інформацією.

Однак у процесі оптимізації бізнес-процесів важливо адекватно оцінити конкретне використання цифрових технологій у бізнес-процесах, здатність їх використовувати та поточний рівень ефективності. З метою аналізу бізнес-процесів промислових підприємств рекомендується розробити інформаційну модель, яка враховує:

- складність бізнес-процесів (затрат праці учасників);
- оцінку собівартості продукції;
- вдосконалення системи планування процесів;
- контроль за виконанням процесу;
- вдосконалення системи документообігу;
- запровадження системи управління "за невиконання";
- всебічний аналіз характеристик бізнес-процесу [4].

Ефективне управління бізнес-процесом є прикладом виробничого процесу та його зв'язку з навколишнім середовищем. Механізми, що діють на підприємстві, повинні керуватися державою та органами місцевого самоврядування при розробці стратегій економічного розвитку та економічного законодавства.

В той же час деякі вітчизняні компанії не тільки визначають та автоматизують бізнес-процеси, але й створюють власні інструменти для моніторингу та аналізу їх задля ефективного управління. Не слід забувати, що система управління процесами повинна бути тісно пов'язана зі стратегічним рівнем корпоративного управління в цілому. Цьому сприяє ефективне використання інструментів контролю через моніторинг ключових показників ефективності.

Підсумовуючи, зазначимо, що традиційна економіка впливає не тільки на структуру учасників ринку, а й на цифровий характер ділових відносин, що створюють прогресивні форми бізнес-процесів, що впливають лише на управління технологіями. Розвитку цифрових бізнес-процесів в бізнесі сприятиме, перш за все, підготовка кваліфікованих фахівців в галузі електронних комунікацій; по-друге, розробка нових послуг для зручності онлайн-замовлень, що охоплюють регіони; по-третє, розробка та вдосконалення систем електронних платежів; по-четверте, оптимізація бізнес-процесів у секторах логістики та збуту.

Література:

1. Верховодов А. Цифрова трансформація та інновації: що це насправді? *Medium*. URL: <https://medium.com/@untone> (дата звернення 23.03.2021).
2. Верховодов А. Цифрова трансформація та потреби бізнесу. *Medium*. URL: <https://medium.com/@untone/>(дата звернення 23.03.2021).
3. The competitive advantage of digital champions/ The Boston Consulting Group. 2018. URL: <https://www.bcg.com/publications/2018/infographic-competitive-advantage-digital-champions> (the date of application: 23.03.2021).
4. Лазебник Л. Діджиталізація економічних відносин як фактор удосконалення бізнес-процесів підприємства. 2018. URL: <https://doi.org/10.33244/2617-5932.2.2018.69-74>